

PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH

dr inż. PIOTR LENIK

Państwowy Instytut Geologiczny –
Państwowy Instytut Badawczy

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

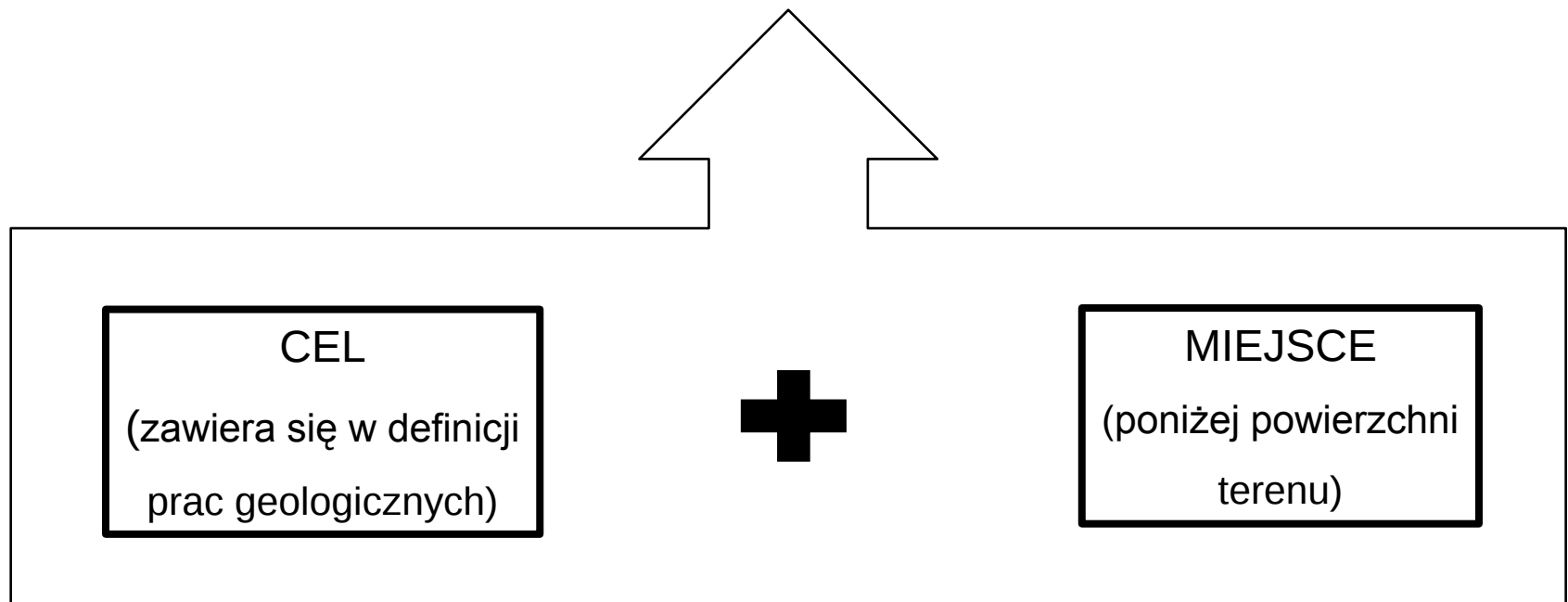
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, (Dz.U. 2014. poz. 613, z późniejszymi zmianami – w skrócie pgig)
- Art. 6 ust. 1 pkt 11: „robotą geologiczną – jest wykonywanie w ramach prac geologicznych wszelkich czynności poniżej powierzchni terenu, w tym przy użyciu środków strzałowych, a także likwidacja wyrobisk po tych czynnościach.”

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- Art. 6. pkt. 1. ust. 8: „pracą geologiczną jest projektowanie i wykonywanie badań oraz innych czynności, w celu ustalenia budowy geologicznej kraju, a w szczególności poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, wód podziemnych oraz kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, określenia warunków hydrogeologicznych, geologiczno-inżynierskich, a także sporządzanie map i dokumentacji geologicznych oraz projektowanie i wykonywanie badań na potrzeby wykorzystania ciepła Ziemi lub korzystania z wód podziemnych.”

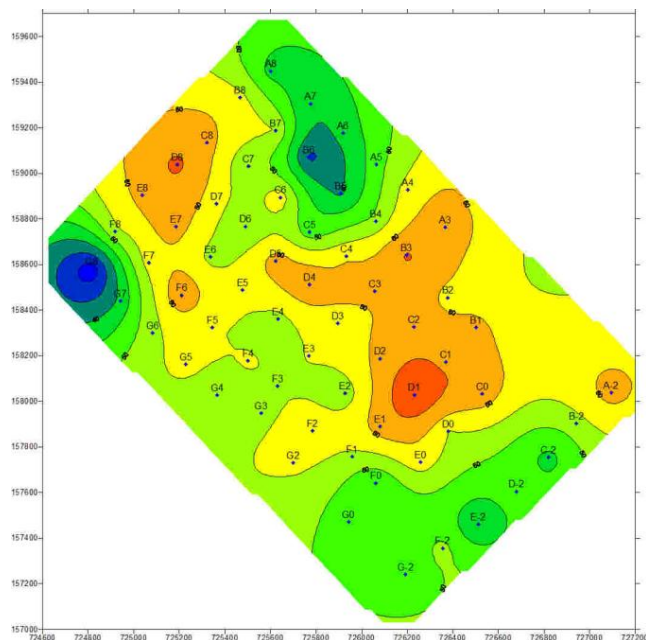
1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

ROBOTY GEOLOGICZNE

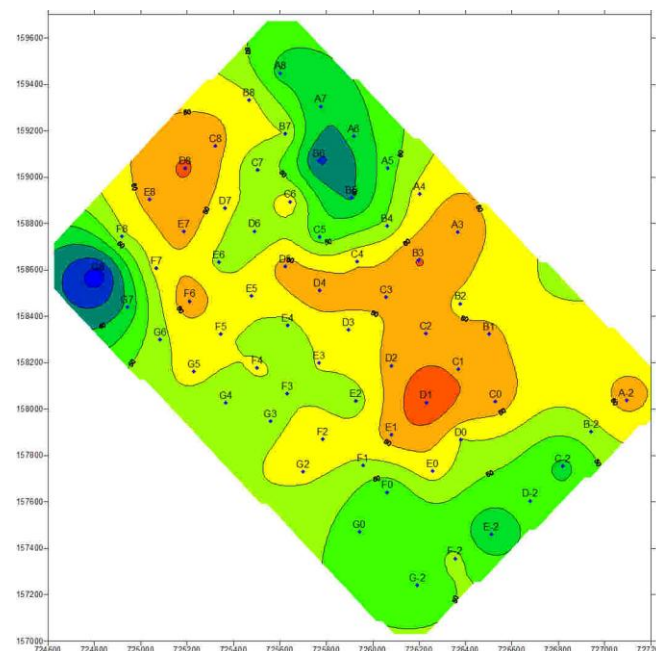
1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

POSZUKIWANIE ZŁOŻ – ANOMALIE GEOCHEMICZNE

projekt robót geologicznych - wymagany

BADANIA ŚRODOWISKOWE – SKAŻENIE GLEBY

projekt robót geologicznych – nie wymagany

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

EKSPLOATACJA KOPALIN

- nie zawiera się w definicji prac geologicznych;
- nie jest robotą geologiczną

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

ROBOTĄ GEOLOGICZNĄ NIE JEST:

- **art. 3 ustawy pgig – działalność do której nie stosuje się zapisów ustawy;**
- **pod warunkiem, że działalność ta nie wymaga wykonywania robót geologicznych – art. 3 pkt 3 i 7**

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

KONSEKWENCJE ZALICZENIA PRZEDSIĘWZIĘCIA DO ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- art. 79 ustawy pgig – roboty geologiczne mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych (PRG);
- PRG podlega zatwierdzeniu przez organ administracji geologicznej – art. 80 ustawy pgig;
- lub zgłoszeniu staroście lub ministrowi właściwemu do spraw środowiska – art. 85 i 85a ustawy pgig;
- wykonywanie robót geologicznych bez wymaganego PRG jest karalne – dział XI ustawy pgig

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

BADANIA GEOFIZYCZNE A ROBOTY GEOLOGICZNE

- badania geofizyczne wykonywane na potrzeby poszukiwań złóż węglowodorów są zawsze robotą geologiczną, więc wymagają PRG – art. 85a ustawy pgig;
- geofizyka otworowa lub z użyciem materiałów wybuchowych (strzałowych) jest robotą geologiczną

1. DEFINICJA ROBÓT GEOLOGICZNYCH

BADANIA GEOFIZYCZNE A ROBOTY GEOLOGICZNE

- badania geofizyczne wykorzystujące naturalne pola fizyczne występujące w skorupie ziemskiej – nie są robotą geologiczną (grawimetria, magnetometria) – PRG nie jest wymagany;
- badania geofizyczne wykorzystujące wzbudzone pola fizyczne w skorupie ziemskiej (np. sondowanie akustyczne, sejsmika wzbudzana z powierzchni, sondowanie elektrooporowe, tomografia itp.) – brak jednolitej interpretacji

2. PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- co powinien określać projekt robót geologicznych określa art. 79 ust. 2 ustawy pgig;
- szczegóły określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. (Dz.U. nr 288 poz. 1696) – „w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskanie koncesji” wraz z ostatnimi zmianami

2. PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH

CZĘŚĆ TEKSTOWA

- lokalizację projektowanych robót;
- omówienie dotychczasowych badań;
- wykaz materiałów archiwalnych;
- opis budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych;
- przewidywane profile wyrobisk i otworów;
- przedstawienie możliwości osiągnięcia celu (opis i liczba wyrobisk i otworów);
- określenie próbek geologicznych podlegających przekazaniu;
- harmonogram;
- wpływ na obszary chronione, w tym natura 2000;
- rodzaj dokumentacji jaka ma powstać.

CZĘŚĆ GRAFICZNA

- mapę topograficzną w skali co najmniej 1 : 100 000 (1 : 500 000 dla map morskich);
- odpowiednio mapę geologiczną, hydrogeologiczną, geologiczno – inżynierską itd. w zależności od charakteru projektowanych robót;
- mapę sytuacyjno – wysokościową w skali nie mniejszej niż 1 : 50 000;
- mapę geośrodowiskową w skali nie mniejszej niż 1 : 50 000;
- przekroje geologiczne;
- na mapach zaznaczone powinno być miejsce lub obszar zamierzonych robót,
- podkłady topograficzne dla sporządzenia map muszą być pozyskane z państwowego zasobu geodezyjnego lub kartograficznego lub wykonane przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej i urzędy morskie.

2. PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- określenie przedsięwzięć technicznych, technologicznych i organizacyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska (jeśli nie planu ruchu zakładu górniczego);
- projekt może podpisać tylko osoba z odpowiednimi kwalifikacjami w zależności od celu robót;
- zapisy ustawy pgig nie wskazują czy PRG ma być oceniany tylko formalnie czy także merytorycznie (za wyjątkiem PRG będącego załącznikiem do wniosku koncesyjnego);
- ingerencja organu w PRG tylko na podstawie art. 83 ustawy pgig – za dodatkowym wynagrodzeniem.

2. PROJEKT ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- Projekt robót geologicznych na rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego.
 - zakres robót obejmuje wykonanie badań geofizycznych (elektrooporowych) w celu okonturowania złoża;
 - wymagany podpis osoby z kwalifikacjami kategorii II lub III.

- Projekt robót geologicznych na wykonanie badań geofizycznych w celu rozpoznania złoża kruszywa naturalnego.
 - zakres robót obejmuje wykonanie badań geofizycznych (elektrooporowych) w celu okonturowania złoża;
 - wymagany podpis osoby z kwalifikacjami kategorii IX lub X.

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

TRZY TRYBY „ZATWIERDZANIA” PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- PRG stanowi załącznik do wniosku koncesyjnego;
- zatwierdzenie PRG przez organ administracji geologicznej w drodze decyzji administracyjnej;
- przyjęcie zgłoszenia PRG przez organ administracji geologicznej

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

PRG JAKO ZAŁĄCZNIK DO WNIOSKU KONCESYJNEGO

- w przypadku poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy pgig (objętych własnością górnictw);
- poszukiwania lub rozpoznawania struktur dla podziemnego składowania CO₂;
- poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów.

Z przepisów prawa nie wynika jednoznacznie, że taki projekt jest zatwierdzany. Jednak włączanie jego treści do decyzji koncesyjnej jest uznawane za zatwierdzenie.

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT W DRODZE DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ

- jeśli nie stanowi załącznika do wniosku koncesyjnego;
- postępowanie administracyjne przeprowadza odpowiedni organ administracji geologicznej w zależności od charakteru przedsięwzięcia;
- nie jest wymagane w przypadkach określonych w art. 85 i 85a ustawy pgig.

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

PRZYJĘCIE ZGŁOSZENIA PRG PRZEZ ORGAN ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

- Art. 85 ustawy pgig – wiercenia w celu wykorzystania ciepła ziemi lub wykonywanie wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m³ na dobę na obszarach górniczych utworzonych w celu wykonywania działalności metodą otworów wiertniczych – zgłoszenie do starosty;
- Art. 85a ustawy pgig – badania geofizyczne w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów – zgłoszenie do ministra właściwego do spraw środowiska

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

PRZYSTĄPIENIE DO PRAC

- w przypadku decyzji koncesyjnej lub zatwierdzającej PRG – kiedy decyzja stanie się ostateczna;
- w przypadku zgłoszenia PRG – po 30 dniach od dnia zgłoszenia, o ile organ w drodze decyzji nie zgłosi sprzeciwu;

3. ZATWIERDZENIE PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

SPRZECIW DO PROJEKTU ROBÓT GEOLOGICZNYCH

- **gdy PRG nie odpowiada wymaganiom prawa;**
- **sposób wykonywania robót zagraża środowisku;**
- **organ wszczyna postępowanie w sprawie wydania decyzji o sprzeciwie dopiero wtedy, gdy zajdą ku temu przesłanki (wyrok SA w Opolu II SA/Op 286/12)**

4. WNIOSEK O ZATWIERDZENIE PRG

- wniosek powinien zawierać informację o prawach jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości w granicach których roboty mają być wykonywane (art. 80 ust. 2).
- informacja o prawach nie jest jednoznaczna z tym, iż wnioskodawca musi dysponować prawem do nieruchomości;
- art. 18 ust. 1 ustawy pgig – „jeżeli cudza nieruchomość lub jej część jest niezbędna do wykonywania działalności regulowanej ustawą, przedsiębiorca może żądać umożliwienia korzystania z tej nieruchomości lub jej części przez czas oznaczony, za wynagrodzeniem”;
- art. 85b ustawy pgig – „wykonywanie robót geologicznych na podstawie projektu robót geologicznych nie może naruszać praw właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości”.

4. WNIOSEK O ZATWIERDZENIE PRG

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

- szczegóły postępowania reguluje KPA;
- zatwierdzenie projektu wymaga opinii wójta (burmistrza, prezydenta);
- opinia nie jest wiążąca dla organu wydającego decyzję
- stronami postępowania są właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych w granicach których będą wykonywane roboty;
- stronami nie są właściciele działek sąsiednich.

5. PRZEPISY KARNE A ROBOTY GEOLOGICZNE

Konsekwencje działalności bez ważnego PRG lub niezgodnie z nim.

Dział XI ustawy pgig – art. 176 - 180

- art. 176 – przypadki podlegające karze pozbawienia wolności (poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin bez PRG – szkody na mieniu lub środowisku);
- art. 177 – poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin bez PRG – areszt lub grzywna;
- art. 178 – dozorowanie lub wykonywanie prac bez kwalifikacji – kara grzywny;
- art. 179 – wykonywanie pozostałych typów robót bez ważnego PRG lub niezgodnie z PRG oraz nie powiadomienie właściwego organu o rozpoczęciu robót – kara grzywny;
- art. 180 – nie wykonanie decyzji organu (np.: o zakazie prowadzenia działalności) – kara grzywny.

5. PRZEPISY KARNE A ROBOTY GEOLOGICZNE

Konsekwencje działalności bez ważnego PRG lub niezgodnie z nim

- odmowa zatwierdzenia dokumentacji geologicznej – art. 93 ust. 3

„Jeżeli dokumentacja (...) nie odpowiada wymaganiom prawa
albo powstała w wyniku działań niezgodnych z prawem...”

- działania niezgodne z prawem:

- wymienione w art. 176 – 180 ustawy pgig zagrożone karą grzywny, aresztu lub więzienia;
- naruszające przepisy ustawy pgig (np. obowiązek przekazywania próbek geologicznych);
- naruszające postanowienia decyzji administracyjnych;
- naruszające przepisy ochrony środowiska, BHP, i inne.

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

ART. 156 UST. 1 USTAWY PGIG

organami administracji geologicznej są:

- **minister właściwy do spraw środowiska;**
- **marszałkowie województw;**
- **starostowie.**

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

KOMPETENCJE

- art. 160 ustawy pgig – zadania związane z dokumentacjami geologicznymi wykonują te organy które wydały decyzje na podstawie której dokumentacja powstała lub do której PRG został zgłoszony (koncesja, PRG);
- art. 161 ust. 1 ustawy pgig – „organem administracji geologicznej pierwszej instancji jest marszałek województwa, z wyjątkiem spraw określonych w ust. 2-4” (kompetencje starostów i ministra właściwego do spraw środowiska.
- art. 161 ustawy pgig ma charakter enumeratywny.

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

KOMPETENCJE STAROSTY

zatwierdzanie PRG oraz dokumentacji geologicznych dotyczących:

- złóż kopalin nie objętych własnością górnictwem, na obszarze do 2 ha, wydobywanych metodą odkrywkową w ilości do 20 000 m³ na rok i bez użycia środków strzałowych;
- ujęć wód podziemnych o zasobach nie przekraczających 50 m³/h;
- badań geologiczno – inżynierskich na potrzeby zagospodarowania przestrzennego gminy oraz warunków posadowienia obiektów budowlanych o ile nie jest to inwestycja ponadwojewódzka liniowa;

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

KOMPETENCJE STAROSTY

zatwierdzanie PRG oraz dokumentacji geologicznych dotyczących:

- robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystania ciepła ziemi;
- odwodnień budowlanych o wydajności poniżej 50 m³/h;
- warunków hydrogeologicznych w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, dotyczących inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzania raportu o oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko może być wymagany, z wyłączeniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody lecznicze oraz ponadwojewódzkich inwestycji liniowych.

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

KOMPETENCJE MINISTRA

zatwierdzanie PRG oraz dokumentacji geologicznych dotyczących:

- złóż kopalin z art. 10 ust 1 ustawy pgig (objętych własnością górnictw);
- obszarów morskich RP;
- regionalnych badań hydrogeologicznych;
- określenia warunków hydrogeologicznych dla ochrony zbiorników wód podziemnych;
- określenia warunków hydrogeologicznych i geologiczno – inżynierskich na potrzeby podziemnych składowisk dwutlenku węgla;

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

KOMPETENCJE MINISTRA

zatwierdzanie PRG oraz dokumentacji geologicznych dotyczących:

- regionalnych badań budowy geologicznej kraju;
- regionalnych prac kartografii geologicznej;
- otworów wiertniczych dla rozpoznania budowy geologicznej głębokiego podłoża nie związane z dokumentowaniem złóż kopalin
- obiektów budownictwa wodnego o wysokości piętrzenia powyżej 5 m.

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

SPORY KOMPETENCYJNE

- postanowienie NSA II GW 15/14 – który organ właściwy do zatwierdzenia PRG dla inwestycji w postaci rozbudowy drogi wojewódzkiej (zabezpieczenie przeciw osuwiskowe);
- inwestycja prowadzona była na krótkim odcinku w obrębie jednej gminy;
- organem właściwym – marszałek województwa;
- droga wojewódzka jest inwestycja liniową przekraczającą obszar jednej gminy;
- nie ma znaczenia że inwestycja była prowadzona w obrębie tylko jednej gminy

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

SPORY KOMPETENCYJNE

- wyrok WSA we Wrocławiu (II SA/Wr 506/14) w sprawie zaskarżenia decyzji starosty i SKO w sprawie zatwierdzenia PRG dla rozpoznania warunków geologiczno – inżynierskich podłoża pod budowę słupów linii wysokiego napięcia;
- sąd uchylił obie decyzje, ale nie podzielił argumentów strony skarżącej (właścicieli nieruchomości);
- organem właściwym zdaniem sądu dla zatwierdzenia PRG w tym przypadku był marszałek lub minister, nie starosta;
- linia wysokiego napięcia o długości 74 km jest inwestycją liniową, ponadwojewódzką, nie ma znaczenia iż inwestor podzielił zadania rozpoznania geologiczno – inżynierskiego na obszary pojedynczych gmin;
- starosta nie sprawdził czy jest właściwym organem w tej sprawie a to był jego obowiązek.

6. ORGANY ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

SPORY KOMPETENCYJNE

- **postanowienie NSA (II GW 13/13) w sprawie zatwierdzenia PRG na określenie warunków hydrogeologicznych i geologiczno – inżynierskich dla budowy stacji paliw na obszarze MOP przy autostradzie;**
- **organem właściwym dla tej sprawy jest starosta;**
- **mimo iż autostrada jest niewątpliwie inwestycją liniową, to stacja paliw już nie, jest z nią tylko stowarzyszona i może istnieć niezależnie od autostrady jak i autostrada nie wymaga do swojego funkcjonowania stacji paliw.**

7. PRG A ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

art. 7 ustawy pgig

1. Podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach.
2. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

7. PRG A ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

- negatywne opinie wójtów często wskazują iż w PZP lub w SUIKZPG nie ma informacji, iż na terenach np. rolniczych można prowadzić roboty geologiczne;
- w uzasadnieniu opinii wójtowie wskazują, iż daną nieruchomość można wykorzystywać tylko tak, jak jest to zapisane w PZP lub w SUIKZPG;
- sądy administracyjne podzielają niekiedy taką argumentację i uchylają decyzję o zatwierdzeniu PRG (np. III SA/Łd 331/13) – negatywna opinia PRG na udokumentowanie złoża kruszywa naturalnego w kategorii C₁ wydana przez wójta.

7. PRG A ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

- interpretacja i wyrok SA w Łodzi bardzo niebezpieczny, przykładowo jeżeli na terenie przeznaczonym pod zabudowę w PZG lub w SUIKZPG nie przewidziano możliwości wykonywania robót geologicznych to jak je ocenić przed podstawieniem budowli;
- jeżeli dana działalność nie jest zakazana w PZG lub w SUIKZPG to czy jest dozwolona (np. rekreacja na terenach rolniczych)?
- praktyka i doświadczenie wskazują iż roboty geologiczne z reguły mają charakter tymczasowy i krótkotrwały oraz nie powodują trwałej zmiany przeznaczenia nieruchomości.

Dziękuję za uwagę

Zapraszam do udziału
w konsultacjach